

OBSAH

OBSAH	3
AUTORSKÝ KOLEKTIV	10
PŘEDMLUVA	11
POZNÁMKA	13
I. ÚVOD	14
II. EKONOMIKA ZAHRANIČNÍHO OBCHODU ČESKÉ REPUBLIKY	15
2.1 Postavení České republiky ve světové ekonomice	15
2.1.1 Vývoj zahraničního obchodu České republiky	16
2.1.2 Zbožová struktura zahraničního obchodu České republiky	17
2.1.3 Význam členství ČR v EU pro její zahraniční obchod	18
2.1.4 Problém Ruska a Číny pro český zahraniční obchod	18
2.1.5 Zlom v zahraničním obchodě	19
2.2 Kdo je kdo ve vnějších ekonomických vztazích ČR	19
2.2.1 Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO)	19
2.2.2 Obchodně-ekonomické úseky českých zastupitelských úřadů	20
2.2.3 Česká agentura na podporu obchodu (CzechTrade)	21
2.2.4 Exportní garanční a pojišťovací společnost, EGAP a.s.	21
2.2.5 Česká exportní banka, a.s. (ČEB)	23
2.2.6 Česká centra	25
2.2.7 Svaz průmyslu a dopravy ČR (SPD)	25
2.2.8 Hospodářská komora ČR (HK)	25
2.2.9 Svaz obchodu a cestovního ruchu České republiky (SOČR)	26
2.2.10 Speciální obchodní komory v ČR	26
2.2.11 Svaz česko-moravských výrobních družstev (SČMVD)	26
2.2.12 Česká rada na podporu podnikání a exportu (ČRPE)	27
2.2.13 CzechInvest	27
III. MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE HOSPODÁŘSKÉHO CHARAKTERU	28
3.1 Světová obchodní organizace (World Trade Organisation -WTO)	28
3.2 Evropská hospodářská komise	29
3.3 Konference OSN pro obchod a rozvoj - KOR (United Nations Conference on Trade and Development-UNCTAD)	29
3.4 Mezinárodní obchodní středisko(International Trade Center- ITC UNCTAD/WTO)	30
3.5 Světová organizace duševního vlastnictví (World Intellectual Property Organization- WIPO)	30
3.6 Organizace OSN pro výživu a zemědělství (Food and Agricultural Organization of the United Nations -FAO)	30
3.7 Organizace OSN pro průmyslový rozvoj (United Nations Industrial Development Organization - UNIDO)	31
3.8 Program OSN pro rozvoj (United Nations Development Programme - UNDP)	31
3.9 Program OSN pro životní prostředí (United Nations Environmental Programme -UNEP)	31
3.10 Mezinárodní organizace pro normalizaci (International Standard Organization - ISO)	32
3.11 Odbor OSN pro nákup zboží a služeb (United Nations Procurement Division - UNPD)	32
3.12 Skupina Světové banky(World Bank Group - WBG)	33
I. Mezinárodní banka pro obnovu a rozvoj (International Bank for Reconstruction and Development - IBRD), ...	33
II. Mezinárodní rozvojová asociace (International Development Association - IDA)	33
III. Mezinárodní finanční korporace (International Finance Corporation -IFC)	34
IV. Mnohostranná agentura pro investiční záruky (Multilateral Investment Guarantee Agency - MIGA)	34
V. Mezinárodní centrum pro řešení investičních sporů (The International Centre for Settlement of Investment Disputes - ICSID)	34
3.13 Mezinárodní měnový fond-MMF (International Monetary Fund - IMF)	34
3.14 Evropská banka pro obnovu a rozvoj (European Bank for Reconstruction and Development - EBRD)	34
3.15 Evropská investiční banka (European Investment Bank -EIB)	35
3.16 Asijská rozvojová banka (Asian Development Bank -ADB), Meziamerická rozvojová banka (Inter-American Development Bank- IDB)	35

3.17 Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (Organization for Economic Co-operation and Development - OECD).....	35
IV. PŘÍPRAVA ZAHRANIČNĚ OBCHODNÍHO KONTRAKTU	37
4.1 Teritoriální průzkum.....	37
4.1.1 Předmět teritoriálního průzkumu. Rating.....	37
4.1.2 Analýza politické situace.....	37
4.1.3 Analýza ekonomického vývoje.....	38
4.2 Obchodně-politický průzkum.....	39
4.3 Průzkum devizového režimu.....	39
4.4 Zbožový (komoditní) průzkum.....	39
4.5 Technický průzkum.....	40
4.6 Spotřebitelský průzkum.....	40
4.7 Průzkum obchodního partnera.....	41
4.7.1 Princip seniority.....	41
4.7.2 Problém partnerských vztahů.....	41
4.7.3 Trh dělá partner.....	41
4.7.4 Informace o partnerovi.....	42
4.7.5 Role bank a informačních kanceláří.....	44
4.7.6 Potřeba spolehlivé informace.....	45
4.7.7 Informační vybavení pracovníků.....	45
4.7.8 Vztah informace a druh obchodního vztahu.....	45
4.8 Průzkum konkurence.....	46
4.9 Cenový průzkum.....	46
4.9.1 Kontraktní ceny.....	46
4.9.2 Optimální cena.....	46
4.9.3 Cenová dokumentace.....	47
4.9.4 Výsledná prodejní cena.....	47
4.10 Průzkum platebních podmínek a nástrojů.....	47
4.10.1 Dokumentární inkaso.....	48
4.10.2 Dokumenty proti zaplacení.....	48
4.10.3 Dokumentární akreditivy.....	48
4.10.4 Speciální role platebních podmínek.....	49
4.10.5 Role banky vývoze.....	49
4.10.6 Respektování obchodních zvyklostí klientů.....	49
4.11 Průzkum dopravních cest a prostředků.....	50
4.11.1 Doprava jako služba.....	50
4.11.2 Doprava jako součást logistiky.....	50
4.11.3 Logistická centra.....	51
4.11.4 Krátká a dlouhá parita.....	51
4.12 Průzkum forem a podpory obchodu.....	51
4.12.1 Průzkum forem podpory podnikání.....	51
4.12.2 Průzkum forem podpory obchodu.....	51
4.13. Právní průzkum.....	52
4.14 Vyhodnocení průzkumu.....	52
V. ZPRACOVÁNÍ ZAHRANIČNÍHO TRHU	53
5.1 Přímá obchodní metoda.....	53
5.2 Nepřímá obchodní metoda.....	53
5.3 Distributor.....	53
5.3.1 Výhradní distributor.....	54
5.3.2 Nevýhradní distributor.....	54
5.3.3 Nevýhody distributora.....	54
5.4 Zprostředkovatel.....	54
5.4.1 Charakter spolupráce se zprostředkovatelem.....	54
5.4.2 Pozitivní stránky zprostředkovatele.....	55
5.4.3 Negativní stránky zprostředkovatele.....	55

5.5	Vlastní zahraniční síť	56
5.5.1	Obchod s většími objemy zboží	56
5.5.2	Založení a výhody podnikatelského subjektu s MÚ	56
5.6	Samozvaní zprostředkovatelé	57
5.6.1	Jednání se samozvanými zprostředkovateli	57
5.6.2	Využití samozvaných zprostředkovatelů	58
5.6.3	Standardní zástupce	58
VI.	ÚVOD DO CELNÍ PROBLEMATIKY	59
6.1	Právní rámec činnosti celních orgánů	59
6.2	Činnosti vykonávané celními orgány a jejich právní úprava	59
6.2.2	Základní celní předpisy platné ve všech zemích EU	59
6.2.3	Základní národní předpisy	59
6.2.4	Kompetence celní správy	60
6.2.5	Celní správa jako správce daní	60
6.3	Základní pojmy používané v celních předpisech	61
6.4	Jednání s celními orgány, zastupování	62
6.5	Zdroje informací	63
6.6	Celní řízení, stanovení cel a dalších opatření při obchodu se zbožím	63
6.6.1	Celní sazebník	63
6.6.2	Nepreferenční a preferenční původ zboží	64
6.6.3	Celní hodnota	64
6.6.4	Dovoz zboží a celní řízení	64
6.6.5	Vývoz	67
6.6.6	Paušální sazba cla	68
VII.	POJIŠTĚNÍ PŘEPRAVY	71
7.1	Pojištění odpovědnosti z přepravních smluv (pojištění odpovědnosti silničního dopravce)	71
7.2	Pojištění odpovědnosti ze zasilatelských smluv (pojištění odpovědnosti zasilatele)	71
7.3	Pojištění cenností během přepravy	72
7.4	Pojištění zásilek během přepravy (dopravní pojištění)	72
7.5	Pojištění věcí během silniční dopravy	72
7.6	Pojištění exponátů během výstavy	73
VIII.	MEZINÁRODNÍ DOPRAVA. DODACÍ PARITA	74
8.1	Logistika	74
8.2	Zasílatel	74
8.3	Dopравce	74
8.4	Mezinárodní doprava - zvláštnosti jednotlivých odvětví	74
8.4.1	Mezinárodní železniční doprava	74
8.4.2	Přepravní smlouva	75
8.4.3	Nákladní letecká doprava (NLD)	75
8.4.4	Letecký nákladní list	76
8.4.5	Mezinárodní silniční doprava	76
8.4.6	Nákladní list	76
8.4.7	Námořní doprava	77
8.4.8	Náložní list	77
8.4.9	Trampová doprava	78
8.4.10	Kombinovaná doprava	78
8.4.11	Multimodální doprava	78
8.5	Dodací parita	78
8.5.1	Incoterms	78
8.5.2	Postavení incoterms	79
8.5.3	Příklady správného odvolání na incoterms	79
8.5.4	Systém uspořádání Incoterms 2000	80
8.6	Poznámky k použité terminologii	81
8.7	EXW a nakládka kamionu	82
8.8	FCA a místo dodání	82

8.9	Přechod nákladů a rizika za ztrátu a poškození zboží	82
8.10	Připomínky k jednotlivým doložkám	83
8.10.1	EXW	83
8.10.2	FCA FAS FOB	83
8.10.3	CFR CIF CPT CIP	83
8.11	Co označujeme jako čisté dokumenty	84
8.12	DAF DES DEQ DDU DDP	84
8.13	Jaké jsou možnosti změny přepravní smlouvy	84
IX.	TECHNICKÉ PŘEKÁŽKY OBCHODU	86
9.1	Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ)	86
9.2	Odbor státního zkušebnictví a technické normalizace	86
9.3	Odbor metrologie	87
9.4	Oddělení legislativní a právní	89
9.5	Mezinárodní instituce	89
X.	ZÁKLADY MEZINÁRODNÍHO PRÁVA VEŘEJNÉHO, SOUKROMÉHO, OBCHODNÍHO	91
10.1	Mezinárodní právo veřejné	91
10.1.1	Obecné mezinárodní právo veřejné	91
10.1.2	Předmět mezinárodního práva veřejného	91
10.1.3	Právní nerovnosti mezinárodního práva veřejného	92
10.1.4	Právní rovnost mezinárodního práva veřejného	92
10.2	Zvláštnosti (odlišnosti) mezinárodního práva veřejného od práva vnitrostátního	93
10.2.1	Postavení mezinárodního práva	93
10.2.2	Zvláštnosti mezinárodního práva	93
10.2.3	Posilování mezinárodního práva	93
10.2.4	Nové oblasti působnosti mezinárodního práva	94
10.2.5	Pojem mezinárodního práva	94
10.3	Mezinárodní právo soukromé	94
10.3.1	Mezinárodní prvek v řízení	95
10.4	Mezinárodní právo veřejné a mezinárodní právo soukromé	96
10.4.1	Pojetí mezinárodního práva	96
10.4.2	Kolizní normy	96
10.4.3	Vztah mezi mezinárodním právem veřejným a soukromým	96
10.4.4	Vztah mezinárodních smluv k vnitrostátnímu právu	97
10.4.5	Diagonální vztahy	97
10.5	Prameny mezinárodního práva soukromého	97
10.6	Druhy norem mezinárodního práva soukromého	100
10.7	Mezinárodní právo obchodní (právo mezinárodního obchodu)	102
10.7.1	Základní pojmy	102
10.7.2	Úloha státu a vlády	102
10.7.3	Normy mezinárodního obchodu	103
10.7.4	Volba práva	103
10.7.5	Jiná kolizní kritéria	104
10.7.6	Vlastnosti kolizních norem	104
10.7.7	Římská úmluva	105
10.7.8	Obvyklý pobyt	105
10.7.9	Normy mezinárodního práva procesního a mezinárodní obchod	105
10.8	Řešení sporů v mezinárodním obchodním styku	106
10.8.1	Řešení sporů před soudy	106
10.8.2	Změny po vstupu do EU	107
10.8.3	Výkon rozhodnutí	108
10.9	Rozhodčí řízení v mezinárodním obchodním styku	109
10.9.1	Mezinárodní obchodní arbitráž	109
10.9.2	Řízení ad hoc	109
10.9.3	Institucionalizované rozhodčí soudy	110
10.9.4	Výhody a nevýhody řešení sporů mezinárodní obchodní arbitráží	110

10.9.5	Rozhodčí řízení při rozhodování sporů z investic	111
XI.	PRÁVNÍ NORMY K OCHRANĚ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	113
11.1	Právo životního prostředí na mezinárodní úrovni	113
11.1.1	Konference v Rio de Janeiro	113
11.1.2	Udržitelný rozvoj (sustainable development)	113
11.1.3	Světový summit o udržitelném rozvoji 2002	113
11.2	Právo životního prostředí v Evropském společenství	114
11.2.1	Právo životního prostředí v ES: primární a sekundární legislativa	114
11.2.2	Přechodná období v rámci kapitoly 22 (Životní prostředí)	115
11.3.	Legislativa ČR v oblasti ochrany životního prostředí	115
11.3.1	Organizace ochrany životního prostředí – ČÍŽP	116
11.3.2	Ochrana složek životního prostředí a ekosystémů	117
XII.	PSYCHOLOGICKÉ, SPOLEČENSKÉ A ZDRAVOTNÍ ASPEKTY PŮSOBENÍ EXPERTA V ZAHRANIČÍ	120
12.1	Význam experta v mezinárodních obchodních vztazích, příprava experta na dlouhodobou činnost do zahraničí	120
12.2	Požadavky na experty	121
12.2.1	Komoditní znalosti	121
12.2.2	Znalosti ekonomiky a techniky zahraničního obchodu (ZO)	121
12.2.3	Jazykové znalosti	122
12.2.4	Požadavky na osobnost experta	122
XIII.	CHARAKTERISTIKA SPECIFIK VYBRANÝCH ZEMĚPISNÝCH OBLASTÍ V SOUVISLOSTI S PSYCHOLOGIÍ OBCHODNÍHO JEDNÁNÍ A S BĚŽNÝM SPOLEČENSKÝM CHOVÁNÍM	125
13.1	Kulturní a teritoriální specifika v marketingové a propagační činnosti	125
13.2	Příprava na obchodní jednání, určení strategie a taktiky	127
13.2.1	Intenzita přípravy a úspěch	127
13.2.2	Taktický postup	128
13.3	Jednotlivé fáze obchodního jednání z hlediska psychologie	128
13.3.1	První kontakt	128
13.3.2	První nabídka	128
13.3.2	Vyjednávání	129
13.3.3	Závěry jednání	129
13.4	Zvláštnosti obchodního jednání se zahraničními partnery	130
XIV.	ZDRAVOTNÍ PROBLEMATIKA OSOB VYJÍZDĚJÍCÍCH SLUŽEBNĚ DO ZAHRANIČÍ	131
14.1	Obecně	131
14.2	Průjmová onemocnění	131
14.3	Aklimatizace	132
14.4	Onemocnění přenášená hmyzem	132
14.5	Prevence	133
14.5.1	Očkování	133
14.5.2	Nejčastější nákazy	133
14.5.3	Nákazy z povrchové vody	134
14.5.4	Další onemocnění a zdravotní nebezpečí	134
14.6	Vliv klimatu na Evropana v tropech a subtropích	134
14.6.1	Vybavení cestovní lékárníky	134
XV.	SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ POSTAVENÍ ČESKÝCH OBČANŮ PRACUJÍCÍCH V CIZINĚ	135
XVI.	SPOLEČENSKÉ A PROTOKOLÁRNÍ ZVYKLOSTI PŘI JEDNÁNÍ SE ZAHRANIČNÍMI PARTNERY	137
16.1	Obecné principy	137
16.2	Příprava na cestu do zahraničí	137
16.3	Základy jednání	137
16.4	Společenské zvyklosti (Bonton)	139
16.4.1	Společenské přednosti – základ všech projevů zdvořilosti	139
16.4.2	Oslovování	140
16.4.3	Podávání pohoštění na pracovišti	140
16.4.4	Výzdoba vlajkami	140
16.4.5	Dárky	141

16.4.6 Vizitky.....	141
16.5 Příprava společenských akcí.....	141
16.5.1 Organizátor setkání.....	142
16.5.2 Formy nejčastěji pořádaných společenských akcí.....	143
16.6 Doporučená literatura.....	145
XVII. POJIŠTĚNÍ PRŮMYSLU A PODNIKATELŮ APLIKOVANÁ NA POJISTNÉM TRHU V ČR.....	146
17.1 Vymezení pojmu.....	146
17.2 Skupiny pojistných produktů.....	146
17.3 Charakteristika pojistných produktů.....	146
17.4 Druhy pojistných produktů.....	146
17.4.1 Nejrozšířenější pojistný produkt.....	146
17.4.2 Jiná pojistná nebezpečí.....	147
17.4.3 Pojištění proti všem nebezpečím.....	147
17.4.4 Pojištění pro případ odcizení.....	147
17.4.5 Pojištění pro případ poškození věci.....	147
17.4.6 Pojištění pro případ přerušení nebo omezení provozu.....	148
17.4.7 Pojištění stavebních a montážních rizik.....	148
17.4.8 Pojištění odpovědnosti za škody třetí osobě.....	148
17.4.9 Havarijní pojištění.....	148
17.5 Stanovení pojistné hodnoty.....	148
17.6 Fakultativní pojištění a soupojištění.....	149
17.7 Závěr.....	149
XVIII. POJIŠTĚNÍ PŘI CESTÁCH DO ZAHRANIČÍ.....	150
18.1 Pojištění léčebných výloh.....	150
18.2 Cestovní pojištění.....	150
18.3 Pojištění majetku občanů a pojištění osob.....	151
18.3.1 Pojištění majetku občanů.....	151
18.3.2 Pojištění osob.....	151
XIX. LATINSKÁ AMERIKA: ŽIVOT NA VENKOVĚ.....	153
XX. TRADICE A KULTURA NA BLÍZKÉM VÝCHODĚ.....	156
20.1 Stručná charakteristika islámu.....	156
20.2 Islámské právo.....	157
20.3 Dědické právo.....	159
20.4 Trestní právo.....	159
20.5 Státní teorie a ústavní právo.....	160
20.6 Změny v islámském právu.....	161
20.7 Rady pro cestovatele do arabských zemí zvláště do Saúdské Arábie.....	162
20.8 Závěr.....	163
XXI. ČESKÉ LESNICKÉ KNOW-HOW.....	165
21.1 Zemědělec a jeho úloha v rozvoji lesnictví v rozvojových zemích.....	165
21.1.1 Les jako zdroj obživy pro obyvatele.....	165
21.1.2 „Toulavé“ (žárové) hospodaření.....	165
21.1.3 Agrolesnictví – Agroforestry.....	166
21.2 Systémy agrolesnictví v tropech.....	166
21.2.1 Zlepšené úhory.....	167
21.2.2 Taungya.....	167
21.2.3 Homegardens – domácí zahrady.....	167
21.2.4 Multistrata systémy – forest gardens, agroforests.....	167
21.3 Rozvojový projekt ITS v peruánské Amazonii.....	168
21.3.1 Cíle projektu.....	168
21.3.2 Jak se zemědělci pracovat.....	168
21.4 Závěr.....	169
XXII. DEMONSTRACNÍ CENTRA - MOŽNOSTI EXPORTU ČESKÉHO LESNICKÉHO KNOW HOW.....	170
XXIII. ČESKÁ ÚČAST NA PROJEKTU 3F FOREST FOR FUTURE.....	178
23.1 Lokalizace projektu.....	178

23.2 Geneze projektu 3F	179
23.2.1 Ověření vyspělých zahraničních technologií umožňujících zakládání a pěstování lesů	179
23.2.2 Budování lesních školek a jejich transformace na automatizované velkoškoly umožňující masivní produkci sadebního materiálu (tzv. biofabriky)	179
23.2.3 Krátká exkurze do historie české účasti na projektu 3F	180
23.2.4 Filozofie českého systému zakládání a pěstování lesů upravená pro oblast tropů	180
23.3 Demonstrace technologického systému zalesňování na příkladu projektu Urra v Kolumbii	181
23.4 Dokončení ověřovací fáze pilotního projektu	184
XXIV. PROJEKTY A STUDIE PROVEDITELNOSTI	185
24.1 Přehled národních grantů a dotačních programů EU vhodných pro financování aktivit v oblasti životního prostředí	185
24.2 Šestý rámcový program(6.RP)	185
24.2.1 Aktivity a postup	185
24.2.2 Nástroje	186
24.2.3 Příprava projektu – možný scénář	187
24.3 FP7 – příprava: http://www.cordis.lu/fp7/	189
24.3.1 Čtyři specifické programy 7RP	189
24.4 Národní programy a granty EU v oblasti životního prostředí	190
24.4.1 Strukturální fondy	190
24.4.2 Fond soudržnosti	190
24.4.3 Ministerstvo zemědělství	190
24.4.4 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	191
24.4.5 Ministerstvo průmyslu a obchodu	191
24.4.6 Životní prostředí v OPPP	191
24.4.7 Finanční mechanismus EHP/Norska	191
24.4.8 Akademie věd ČR:	192
24.4.9 Další programy EU – nejen ŽP	192
24.5 ZÁVĚR	192
XXV. PŘÍKLAD PROJEKTU PRO "FAO"	193
25.1 Vysvětlení k projektu	193
25.2 Vlastní text projektu	193
25.3 Project Main Parameters	193
25.4 Background and Justification	193
25.5 Objectives of the Assistance	195
25.6 Work Plan	195
25.7 Inputs to Be Provided by FAO	195
25.7.1 Personnel	195
25.7.2 Official Travel	196
25.7.3 General Operating Expenses	196
25.7.4 Materials and Supplies	196
25.7.5 Equipment	196
25.7.6 Direct Operating Expenses	196
25.7.7 Training	196
25.8 Reporting	196
25.9 Government Contribution	197
25.10 Project Budget Covering FAO Contribution (in US dollars)	197
XXVI. POUŽITÁ A DOPORUČENÁ LITERATURA	199
26.1 Použitě předpisy	199
26.2 Literatura	199